

Ladislav Babić

Da se Vlasi ne dosjete

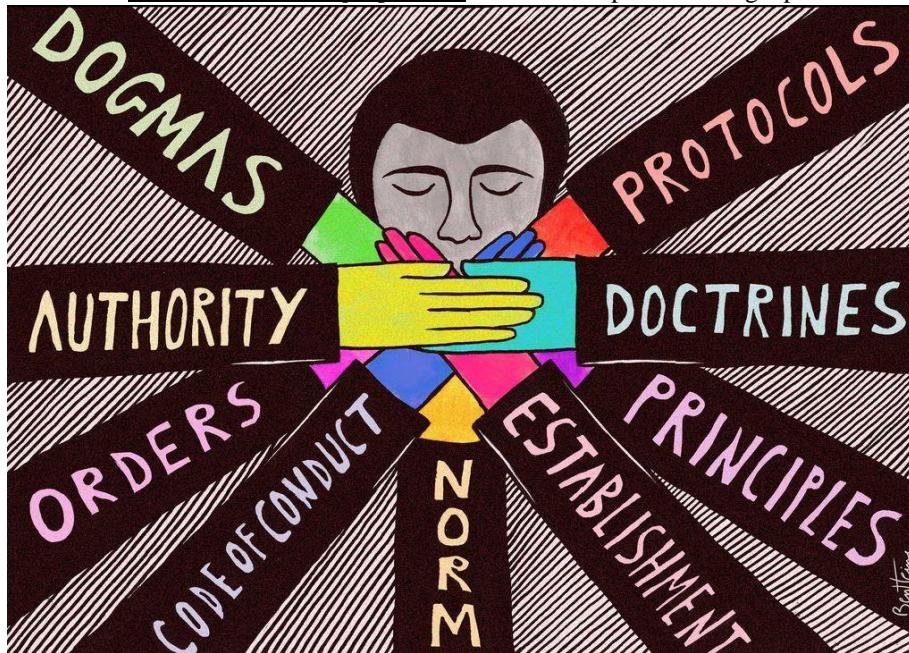
Socijalizam, onaj jugoslavenski, nastoji se svakojako ogaditi, što baš i nije teško u mržnjom jednih prema drugima zadojenih građana, a potom se lako kanalizira na mržnju prema sistemu. Među inim, propaloj vrsti socijalizma predbacuje se postojanje cenzure. E sad, ako mislite da je u „*slobodi*“ koju vi percipirate kao slobodu, cenzura nestala, onda ste pali s kruške, i to svakako ne na noge. Cenzura, uz ina značenja, [predstavlja](#):

„pol. na zakonskim propisima zasnovano djelomično skraćivanje ili potpuna zabrana knjiga, muzičkih i umjetničkih djela, tekstova u novinama i u drugim medijima, ob. iz sigurnosnih, moralističkih, vjerskih ili političko-ideoloških razloga [oštra cenzura; uesti cenzuru; podvrgnuti cenzuri] b. razg. kontrola koja se obavlja neformalno, mimo zakona i drugih propisa, korištenjem moći utjecajnih pojedinaca ili institucija političke i ekonomske vlasti“

Da ona danas postoj i s vrhova vlasti, mada neformalna, govori i niz pritisaka na autore kazališnih predstava od kojih se potom odustalo, ili su - zbog otpora javnosti i njenih učesnika - naknadno doble placet za odigravanje. Cenzura je danas „decentralizirana“, pa si svaki medij, svaki portal i svaka šuša smiju dozvoliti da vas pod prozirnim izgovorima - poput navodnog trolanja, primjerice – smije cenzurirati! Daklem je iz ruke nekog vrhovnog političkog tijela osnovanog za procjenu prikladnosti umjetničkih i inih djela, članaka i komentara, naprosto spuštena među masu. Ako vas cenzuriraju, otvorite vlastiti portal pa ćete vi cenzurirati druge! Svaki viđeniji portal ima otprilike ovakvo upozorenje, koje se praktično koristi prema nahođenjima urednika:

„Korisnicima portala strogo je zabranjeno: – objavljivanje, slanje i razmjena sadržaja koji krše postojeće RH i/ili međunarodne zakone, sadržaja koji je uvredljiv, vulgaran, prijeteći, rasistički ili šovinistički te štetan na bilo koji drugi način – objavljivanje, slanje i razmjena informacija za koje posjetitelj zna ili pretpostavlja da su lažne, a čije bi korištenje moglo nanijeti štetu drugim korisnicima – lažno predstavljanje, odnosno predstavljanje u ime druge pravne ili fizičke osobe – manipuliranje identifikatorima kako bi se prikriло porijeklo sadržaja kojeg se objavljuje ili šalje putem usluga sbperiskop.net portala – objavljivanje, slanje i razmjeni sadržaja koji su zaštićeni autorskim pravom – objavljivanje, slanje i razmjena neželjenih sadržaja korisnicima bez njihovog pristanka ili traženja, ili putem obmane – svjesno objavljivanje, slanje i razmjena sadržaja koji sadrži virus ili slične računalne datoteke ili programe načinjene u svrhu uništavanja ili ograničavanja rada bilo kojeg računalnog softvera i/ili hardvera i telekomunikacijske opreme – prikupljanje, čuvanje i objavljivanje osobnih podataka drugih posjetitelja portala i korisnika.“

Odmah se automatski postavlja pitanje: ako mediji zabranjuju objavljivanje sadržaja poput nabrojenih – što znači cenzuru, u ovom slučaju onu pozitivnu – zašto onda to ne bi bilo dozvoljeno nekom službenom organu osnovanom u tu svrhu? Da zabrani „objavljivanje, slanje i razmjeni sadržaja koji krše postojeće RH i/ili međunarodne zakone, sadržaja koji je uvredljiv, vulgaran, prijeteći, rasistički ili šovinistički te štetan na bilo koji drugi način...“, itd. Tu onda nema nikakve logike, sem ako se vodimo principom da će urednici portala ispravnije procijeniti podobnost sadržaja, od za to zaduženog državnog tijela. Realno to znači da se prosječni građanin, a naročito suradnici i komentatori u raznoraznim medijima, danas češće direktno susreće s cenzurom (temeljenu uglavnom na mišljenu jednog čovjeka, urednika) negoli se to zbivalo ranije. Tada bijahu cenzurirani stvaraoci, a danas praktički to može biti svatko.

Jasno, odluka službenih cenzora apriori je bila obavezna za sve medije, dok danas cenzurirane u jednom od njih ništa ne sprečava da objave drugdje, ali to je često pucanj u prazno - ako vam je namjera bila kritika nekog teksta na stranici njegova podizanja. Ima suvremena cenzura različite oblike; ilustracije radi navest će samo dva iz osobnog iskustva. Prvi je *praviti se ludim* (*blesavim*), a drugi je proglašiti pitanja na koje se zahtijeva jasan odgovor – *trolanjem*:

„*trolati je pojam koji se u internet terminologiji koristi za radnje koje sprovodi osoba čiji je osnovni cilj remećenje normalne diskusije, koja se odvija u nekoj internet zajednici*“.

Naravno, takvu atribuciju samoinicijativno svatko može prikrpiti svakome, ukoliko je nazadovoljan njegovim pisanjem, što ne znači da zaista ne postoje troleri kojima je cilj remećenje normalne diskusije. Vratimo se primjerima cenzure, prvo one nazvane „*praviti se ludim*“.

Urednici jedne portalske rubrike (nevažni su njeno ime i naziv portala), s kojom dugo godina uspješno surađujem, postavljam pitanje zašto je moja priča prebačena iz odjeljka za priče, na neku marginalnu, automatsku portalsku stranicu, link na koju i *Facebook* odbija. Tim prije što je pripovjetka isprva proglašena izvrsnom, potom objavljena u redovnoj rubrici za priče, a onda naprasno prebačena na automatsku stranicu za neko samoreklamiranje korisnika portala. Nakon desetak i više izmjenjenih mejlova, urednica se pravi da ne shvaća postavljeno pitanje i

neprestano inzistira na *Facebooku* (za kojega mi se, da prostite, jebe) unatoč višekratnog ponavljanja što mene zapravo zanima. Tek poslije više no mjesec dana od postavljenog pitanja, javlja mi kako je tek sad shvatila o čemu se radi, i daje neko meni neprihvatljivo objašnjenje. Nije urednica luda ni glupa, ona ima neki lični razlog izbjegavanja odgovora na jasno postavljeno pitanje, no to autoru – meni – nije drugo negoli vid cenzure! Ona, moguće autocenzurirajući sebe iz njoj znanih razloga, uskraćuje meni pravo doznati iskreni odgovor. Najjadnije u svemu je što me vjerojatno smatra bezobraznim davežom, mada izbjegava odgovor na normalni, ničim imputirajući i diskreditirajući upit. Moguće će sve to utjecati na naš odnos, jer mnogi baš ne vole uporne istjerivače istine.

Drugi vid cenzure odnosi se na jedan znanstvenopopularni portal (koji inače objavljuje vrlo dobre tekstove) i moje komentare na članak „*Kako će univerzum nestati*“. Možete na ovom [linku](#) pratiti diskusiju ograničenu perfidnom cenzurom portala, i prikrivenom prijetnjom autora teksta da su rečeni komentari „...prazno mudrovanje – ili početak trolovanja, a trolovanje u AM nije dozvoljeno“.
Jednostavni uvod u daljnju zabranu komentiranja, što redovni portalov autor rabi temeljem „*snage položaja*“ - moguće i članstva u uredništvu koje ne mogu provjeriti, jer fali uobičajeni impresum – prema čitatelju. Usput koristeći prednost osvrta tek na dio mojih primjedbi, probranih za objavu. Kritiziram dvije tvrdnje autora teksta; naslov "Kako će univerzum nestati", i opasku „(još ranije pretpostavljalo se da svemir postoji oduvek i da je večan ali se to pokazalo nemogućim)“, na slijedeći način:

„*Ove dvije tvrdnje imaju smisla samo ako se točno definira što je univerzum, kozmos, svemir, vasiona. Ako je to sve što postoji - onda je on vječan i nikad neće nestati, već se samo transformirati u drugi oblik, točnije - drukčije fizikalno stanje. I to je sve. Čak je i beskonačan, od beskonačnosti koje mi vidimo tek djelić, koji onda preuzetno smatramo univerzumom, ne videći da zapadamo u logičke paradokse. Jedno od osnovnih spoznaja svekolikog fizikalnog (općenito, ljudskog) iskustva je, da su tvar i energija (jednom rječju - materija) neuništive, već se samo mogu pretvarati iz jednog oblika u drugi. Šteta što i veliki fizičari u svojim popularnim 'objašnjenjima' ustvari zavode laike (recimo, da je svemir nastao iz ničega - što nikako nije istina, a svakako je suprotno prethodnoj tvrdnji o neuništivosti materije)*“

Na to se on uključuje u raspravu, neprimjereno praveći pogrešne usporedbe svemira s čovjekom, svodeći stvar na imenovanje entiteta i iznoseći tvrdnje u

suprotnosti s mojom kritikom. On replicira, među inim i tvrdnjom čiju nesuvljetost ne primjećuje:

„Na vašu tvrdnju 'čovjek se nakon smrti transformira u skup atoma i molekula - daklem u drugo fizikalno stanje, koje ne vidim zašto bismo i dalje zvali čovjekom' - i dalje stoji moja primedba: svemir se nakon 'smrti' transformira u još sitnije čestice od atoma i molekula, dakle u drugo fizikalno stanje koje ne vidim zašto bismo i dalje zvali svemirom“.

Naime, čovjek se nakon smrti vremenom zaista preobražava u neuređeni skup atoma i molekula koje samo mentalno zakinuti i dalje mogu nazivati čovjekom, ali se svemir ne „transformira u još sitnije čestice od atoma i molekula“, već to čini njegov sadržaj!

Nadalje, on koristi iskaz za koji je uvjeren da je definicija: „*Pod univerzumom u kontekstu članka podrazumeva se ovakav sadržaj svemira i ovakva njegova forma koju ima sada*“, na što mu kažem kako je to jednaka besmislica kao „*da me pitate što je QWERTZ, a ja vam odgovorim da je to ono što ima 'sadržaj i formu kao što je sada'*“ - ako prethodno ne kažem da je to redoslijed nekih slova na njemačkoj tastaturi. Rekoh već kako autor konačno reagira, uporno svodeći raspravu na definiciju demagogije i ine lingvističke elemente, te inzistirajući na usporedbi svemira i čovjeka iz čega izvlači sasvim krive zaključke, nesposoban jasno i fizikalno određeno odgovoriti na suštinu moje primjedbe (koju još jednom ponavljam):

„Objasnite nam kako može nestati svemir, i dali se to nestanje slaže s principima koje sam izložio, a koji ne dozvoljavaju nikakvo nestanje u smislu značenja te riječi (nestanak znači iščezavanje, prestanak postojanja). S principima:

- o neuništivosti tvari i energije
- o nemogućnosti da iz ničega nastane nešto, i da se nešto pretvori u ništa (što je u osnovi samo drukčije izložen prethodni princip)“

Što li je nego cenzura optužba za trolanje, a jeli moje inzistiranje na jasnim odgovorima od autora naučnopopularnog portala koji bi trebao razjašnjavati stvari i obrazovati svoje čitatelje trolanje, prosudite sami.

Da se vratim sa dva od mnogih primjera kakve su vjerojatno i mnogi čitatelji doživjeli, na sam početak - jer su se moguće neki „*pali s kruške*“ ipak uspjeli

pribрати. Inzistiranje na cenzuri kao karakteristici isključivo totalitarnih društava (jugoslavensko nije bilo totalitarno već autoritarno!) providna je (doduše, kako kome) propaganda vladajućih elita sistema i onih u čije ime vladaju, ocrnujući ih trpanjem u istu vreću, pod istim imenom, dok se u praksi sami služe cenzurama, zakonski nereguliranim „*da se Vlasi ne dosjete*“. Ima niz opravdanih i neopravdanih razloga cenzuriranju nekih sadržaja – liberalni kapitalizam uopće izbjegava primijeniti tu riječ na sebe – ali jedno je nepobitno. Obični se građanin češće susreće s cenzurom u svakodnevnom životu negoli ranije. A to nije negoli ograničavanje njegove slobode govora, jer slobodu mišljenja (što se glupavo zna isticati kao doseg „*slobodnih društava*“) otkad je svijeta i vijeka nitko i nigdje ne može zabraniti. Sve dok se sa propagandno psihološke kontrole uma ne prijeđe na onu fizičku. Što ovisi isključivo o nama.

16.09.2020.g.

PR
DIOGEN pro kultura
<http://www.diogenpro.com>